ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಷ್ಟ ಮೋಯಿಲಿ.—ಡೆಪ್ಯೋಟ ಕಮೀಷನರ ರಿಪೋರ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನಂಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಖಂಡಸಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅದರ ಪಲೂಷನ್ ಇಂದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಡಿಸಿ ಅವರು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪರಸನ್ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅದನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಕ್ಷಾಮಿನೇ ಷನ್ ಗೆ ಕಳಂಹಿಸಿ ಅವರ ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೇಳಿದಾಗ ಆವರು ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ರಿನ್ಯೂವಲ್ ಆದ್ದರನ್ನು ಸಸ್ಪಂಡ್ ಮಾಡಿದೆವು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಪಿನಿಯನ್ ಬಂದದ್ದು ೪ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಲೈಸನ್ಸ್ ಸಸ್ಪಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾವುಯ್ಯ .—ಅದು ೧೯೫೯-೬೦ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಂಡುಬಂದು ನಿಂತುಹೋಗಿತ್ತು ಈಗ ೨ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೋಯಿಲಿ.—ನವ್ಮಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ರೀತಿ ೧೯೭೨ ರಿಂದ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರಂಪಯೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಂವಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿರುವುದಂ

- ೨೬೨. ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ(ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಸಹಕಾ**ರ ಮಂ**ತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವರೆ ;—
- (ಅ) ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಷಯೋಗ, ದುರಾಡಳಿತ, ವಂಚನೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯು ಬಹಳ ವಿಳಂಬ ಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ;
- (ಆ) ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಯಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರಕಾರವು ಜಿಲ್ಲೆಗೊಂದಂ ಆಥವಾ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್'ಗೆ ಒಂದರಂತೆ ಸಹಕಾರಿ ನ್ಯಾಯೂಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆಯೆ ?
  - ಶ್ರೀ ಕೈ ಎಚ್ಫ್ ರಂಗನಾಥ್ (ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).__
  - (ಅ) ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗವಂನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.
  - (ಆ) ಇಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ.—೧೯೭೨, ೧೯೭೩, ೧೯೭೪, ೧೯೭೫, ರರ್ವಿನವ್ಮು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ?ಒಟ್ಟು ಅಂದಾಜುಹಣವೆಷ್ಟು?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ೧೯೭೨ರ ವಿವರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೭೩–೧೯೭೪, ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

Year	No. of cases	Under Investi- gation	Under trial	Disposed of	Convicted	Acquitted
1973	1123	272	292	554	162	177
1974	1293	330	368	595	173	186
1975	1150	229	371	550	171	51

1-30 р. м.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.__ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರ್ಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್,— ಕ್ರಮ ತೆಗೆದಂಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇನ್ನೂ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಟ್ರೈಯಲ್ನಲ್ಲಿವೆ, ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿವೆ. ವಂತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ವಿಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಕನ್ಏಕ್ಷೆಡ್ ಆಗಿವೆ. ಅಂದವೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ರಮಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವಂತಹ ಕೇಸಂಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕೆಲಾಯಂ. — ವುಂಗಳೂರು ಜನತಾ ಬಜಾರ್ ಅಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಇನ್ ವೆ ಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ನಡೆದು ಆ ವರದಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಅದು ಬಂದು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಆಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಪು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ,

ಶ್ರೀ ಕೆ ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಸೆಕ್ಷನ್ ೬೪ ರ ಪ್ರಕಾರ ಎನ್ಕ್ವೈರಿ ವಿಷಯ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದು ಮಿಸ್ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ಹನಂಮೇಗೌಡ — ಮಿಸ್ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಕೇಸಸ್ಗಳ್ನು ತಂತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಂಬುದಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಕೇಸಂಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಸ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್, — ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಲೆಬಗ್ಗಿ ಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ.— (ಆ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಇಲ್ಲ 'ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಬ್ಡವಿಜನ್ನೀಗೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರೀ ನ್ಯಾಯಾಲಯಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳು ಶೀಘ್ರಗತಿಯಿಂದ ಇತೃರ್ಥಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನೂ ಹಾಕಿ ಹೊಸ ಸೂಪ್ರ ಕಂಡಂಹಿಡಿದಂ ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಬ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ — ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಕೇಸುಗಳು ಆವರೇಜ್ ೧೫೦ ಎಂಬುದಾಗಿ ವರದಿ ಯಾಗಿದೆ ಈಗಾಗಲೆ ೧೦೦ ಕೇಸುಗಳು ಡಿಸ್ಪೋಸ್ ಆಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ ಎಂ ವಣಜುನಾಥ್.— ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ದುರಂಪ ಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಅಂತಹ ದುರುಪಯೋಗದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಲಾಗಂತ್ರದೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದವರು ಅವರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲ್ ಮಾಡಿ ವಿೂಸಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದಂ ತಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಆಂತಹ ಪ್ರಕರಣ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗವಂನಕ್ಕೆ ಬುದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗವಂನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ವಿಚಾರಮಾಡಾಣಾ ಬನಪ್ಪಾ ಪಾರ್ಕ್ ರೀತಿ,

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ವುಂಜುನಾಥ್,— ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ದಂರ:ಪಯೋಗವಾದಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಆಹಣವನ್ನು ವಸ್ಥಲಾಪಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯೇ ಎರಡು—ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದವು ಆದರೆ ಆಂತಹವರನ್ನು ಇವರು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಇಂತಿಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ನೀವು ಇದುವರೆಗೆ ಕ್ರಮಂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದೇ ತರಹ ೨೦ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂ ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ತಿಪಟೂರ್ ತಾಲ್ಲೂ ಕಿನ ಬಜಗೂರ್ ಹೊಸ್ಟೆಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಬ

- ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್..... ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರೇನೇ ಆ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
  - ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ವುಂಜುನಾಥ್. ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ
  - ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಲೈಟರ್ ವ್ಯೊನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು.
  - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.__ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ವುಂಜುನಾಫ್.— ಈಗಾಗಲೇ ವಿಚಾರಣೆಗಳ ವರದಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕು. ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರವಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇನಾದರೂ ವಾಡಲು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀ ರಾ
- ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಈ ಕೇಸಂಗಳಂ ಹೋದಾಗ ಈ ರೀತಿ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡರ್ನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪೋಲೀಸರಿಂದ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪಂತ್ತು ಅಂಥಾದ್ದನಂ ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಡವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.
- ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ರಾಜಾಜಿನಗರ ಸಹಕಾರ ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಆಡಳಿತ ಆಡಳಿತಗಾರರ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಂ ಆದ ಮೆಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಆಧಿಕಾರವನ್ನು ಪುನಃ ಅದೇ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರಣಗಳೇನು ?
- ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್, ರಂಗನಾಥ್.__ಅದು ಮೊದಲು ಸೂಪರ್೩ೀಡ್ ಆಗಿತ್ತು. ಆದಂ ಅಪೀಲ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Disputes under I. D. Act.

- 276. SRI M. S. KRISHNAN (Malleswaram) .- Will the Minister for Excise and Labour be pleased to state:-
- (a) the unmber of cases regarding disputes under Section 12 of the Industrial Dispute Act that are pending for more than....
  - (1) 3 months;
  - (2) 6 months;
  - (3) 1 year;
- (b) whether the requests for conciliation of disputes raised by Trade Unions have not been entertained/initiated;
- (c) the number of cases in which endorsement has been issued by the Government rejecting reference of disputes to adjudication under Section 12 (5) of the Industrial Disputes Act, in the years 1974-75 and 1975-76 (till the end of 1975) p